

n. 101. 11.

(X2019422)

Yb
596

De Redonibus Scho
Freiberg

QVOD JESUS BENE VORTAT!
ACTUM DECLAMATORIUM
IN LYCEO FREIBERGENSEI
HABENDUM

INDICIT
RECTOR. (*Nic. Grefius*)

Stanno Beutheriano.

129

32

URBIS
FREIBERGÆ
PROCERIBUS,

VIRIS

PLURIMUM-REVERENDIS,

EXCELLENTISSIMIS,

AMPLISSIMIS,

CONSULTISSIMIS,

CLARISSIMIS,

PRUDENTISSIMIS,

EXIMIIS,

PRÆSTANTISSIMIS,

EPHORIS LYCEI MERITISSIMIS,

PATRONIS LITERARUM OPTIMIS,

FAUTORIBUS CANDIDIS,

AMICIS REDAMANDIS,

OBSERVANTIAM,

OFFICIA,

AMOREM,

ET

STRENÆ LOCO

JESUM!

Bblematicam Sapientiam licet Germani, itemq; Itali & Galli certatim superioribus ac nostris temporibus exercuerint, reliquis tamen & inventionum acumine, & enodationum artificio, & judicii acrimoniâ palmam quasi præripere videtur Vir Illustris, utrinq; scriptis & actis æternum commemorabilis, **DIDACUS SAAVEDRA FAXARDUS**, verus Hispaniarum Regis ad maximos Europæ Principes & Respubl.

publ. Cyneas: qui pro senilis suæ Prudentiæ & iudicii dexte-
 ritate, fructum obitarum suarum Legationum, quæ in Pru-
 dentia civili consistit, Principi tum temporis Juventutis
 Hispanicæ, liberali manu communicans, IDEAM PRINCI-
 PIS CHRISTIANO-POLITICI, CI Symbolis expressam,
 Hispanico Idiomate submissè dedicavit. Quem aureum
 Libellum Bruxellenses primùm, Amstelodamenses deinde, *Amstelod. Edit.*
 ne solis Hispaniæ manibus tereretur, communi Latini ser- *1651.*
 monis Idiomate versum publicârunt. In hoc elaboratissimo

Symbolicorum Emblematum Florilegio, illo, quod est in
 numero XIX, præprimis delectatus fui, ubi Sceptrum Lam-
 padi vel Faculæ comparat, cum Lemmate: VICISSIM
 TRADITUR! Hoc ipsum Originem ex Ludis Vulcani &
 Promethei traxisse videtur, in quibus diversi certis consti-
 tuti locis in hunc sese modum exercuerunt; Prodibat pri-
 mus accensam facem manu præferens, quam deinde por-
 rigebat secundo, tum iste tertio, & sic deinceps de manu in
 manum. Unde natum Proverbium: *Cursu Lampada trado;*
 de iis dici solitum, quæ tanquam per successionem ab uno
 ad alios transeunt; quò sensu Poëta (juxta Phavorinum,
 apud A. Gellium) ingenio & facundiâ præcellens, Lucreti-
 us cecinit:

Lampadephoria
illud Festum sive
certamen appella-
batur. vid. Nat.
Com. Mythol. L.
IV. c. VI. p. 328.
Meurs. Græcia Fe-
riata Lib. V.
p. 185.

Et quasi cursores Vitæ lampada tradunt.

L. II. v. 77.
Plato L. I. de Re
publ. initio.

Quod à Philosophorum Numine, Platone, mutuatus, cum
 svadendo Hominibus naturæ propagationem: eam neces-
 sariam esse ait: ut vitam, quam ipsi à majoribus accepif-
 sent, vicissim ceu tædam ardentem posteris tradant.

Ecquid verò aliud est Sceptrum Scholasticum, quàm
 ejusmodi facula, quæ ab uno successore transit ad alium?
 Vix quadrimestre spatium præteriit, cum hæc Lampas Scho-
 lica volente & vocante Nobilissimo Amplissimoq; hujus

2
In Chron. Freib.
Part. 1. Cap. IX.
p. 286. seqq.

inclutæ Urbis Patriæ Senatu à DN. Antecessore, Hodie-Pro-
tomysta ad D. Nicolai dignissimo, mihi traderetur, quam
integrali quinquenniò antè acceperat à M. DAVIDE QVELMAL-
TZIO, b. m. cujus Antecessores ab A. C. clō Iō XIV. usq; ad
A. C. clō IōC LII. (annotante Viro Excellentissimo DN. D.
ANDREA MOLLERO, olim-Præceptore, nunc-Patrono faven-
tissimo) hi fuerunt:

I. JOHANNES RHAGIUS, Æsticampianus Lusatus, Rector
III. Ann. Desiit vivere P. P. Witebergæ prid. Calend. Junii
A. C. clō Iō XX. Ætatis An. LX.

II. M. PETRUS MOSELLANUS, Protegensis Trevir, Rector
II. Ann. P. P. Lipsiæ mortuus A. C. clō Iō XXIV, d. XIX. Apri-
lis, ætat. an. XXXI.

III. M. JACOBUS SOBIUS, Coloniensis.

IV. RICHARDUS SBRULIUS, Foroliviensis.

V. M. N. Gintacher.

VI. M. N. Bachul.

VII. M. N. Ottenbach.

VIII. M. N. Hirschberger.

IX. M. JOHANNES RIVIUS, Atthendoriensis Westpha-
lus, Rector III. ann. Assessor Consistorii Elector. & Illustris
Scholæ Inspector Misenæ vitâ concessit ipsis Calend. Januar.
A. C. clō Iō LIII.

X. M. ADAMUS SIBERUS, Cygnæus, Rector Freib. IV. Ann.
Finem vitæ fecit Rector Illustr. Scholæ Grimmensis a. d.
XXIV. Septembr. A. S. clō Iō LXXXIV. ætat. ann. LXIIX.

XI. M. VALENTINUS APELLES, Gubiniensis Lusatus. Qui
cum Scholæ XXXVI ann. præfuisset, A. C. clō Iō LXXXI.
ipsis Calend. Sextil. Ætat. ann. LXIIX. mortalis esse desiit.

XII. M. FRIEDERICUS ZOERLERUS, Kittingensis Francus,
Rector ann. V. è vita abiit d. XXI. Jan. A. S. clō Iō LXXXVII.
ann. ætat. LXV. XIII.

Vid. M. Michael
Hempeli Oratio
de Scholis, Lips.
1587.

3289

XIII. M. MICHAEL Hempel/Freibergensis, Rector ann. XVII. Excesit ætat. an. LXXIIX. a.d. III. Jan. A.S. c1o 1oc XI.

XIV. M. JOHANNES SCHELLENBERGIUS, Grimmensis, in statione per XXXIX. ann constans mundo vale-dixit A.C. c1o 1oc XLII. d. XXIII. Maji, ætat. ann. LXXVII.

XV. M. DAVID QVELMALTZIUS, Freibergensis, Rector X. ann. Beatè obiit A. C. c1o 1oc LII, d. XXIX. Januarii, Ætat. ann. XXXVI.

XVI OTTO BENEVVITZ, aliàs APIANUS, Freibergensis, Rector (uti supra dictum) ann. V.

Hi Eruditionis & meritorum laude dignissimi Viri tædâ ardente sui officii instructi, cursum & Vitæ & Famæ ita produxerunt, felicitante summo Numine, ut apud BONOS & CANDIDOS quosvis adhuc Lampadum instar circumfulgere videantur. Horum Virorum-Antecessorum vestigia, B.C.D. pressè legere annitar, & cum legitimè-oblata Face vitæ meæ Scholasticæ curriculum (qvoad DEO & Patronis placuerit!) pro virili strenuus decurram. Lucentem hanc accepi nuper; Eandemq; auxilio divinò fretus, novis auctam & collustratam radiis, aliquando Successori porrigam. A DEO & Magistratu oblata mihi est, iisdem quoq; olim restituenda erit. Dum verò Facem accensam manu, meis meæ fidei commisisis Discipulis, præfero, unicum hoc votum mihi erit, ut & hi optimæ laudis scintillas emittant, ac crescentibus annis longè lateq;, per Eruditionem solidam & bonos mores, radios, ardentium tædarum instar, diffundant. Ipsi eqvidem sævisissimi Vitiorum turbines, undiq; erumpentes, virtutum faculas non rarò in Juventute nostra extingvere moliuntur; Verùm, si sursum erectæ sunt Juvenum bonæ mentes, flamma Virtutum clarior puriorq; evadet. Et hæ Virtutes, quæ cum ipsa ætate puerili incre-

290
4
menta capiunt, non aliis præstant solùm, sed, (quod mirandum!) etiam sibi-ipsis. Utinam verò non crescerent paulatim cum mundi ætate affectus juventutis pravi & vitiosi! Hi in Filiis male-educatis hoc seculò veneno haud multò sunt absimiles, quod ubi semel ad cordis interiora pervaserit, nullum postea pallori relicto superest remedium. Verùm de hac materia plura forsàn ALIO DIE! Nunc à longiori diverticulo tandem in lineam me recipiens causam hujus Scriptionis addo. Omnibus Literatis, & qui primis tantum Labris Antiquitatum cortices degustârunt, constat, quòd inter XII. Anni politici menses, quos primùm descripsit Successor Romuli, Numa Pompilius, faculæ in morem emineant ultimus & primus Anni (Decembrem & Januari-um indigito) ob Sacra inibi à Romanis, rerum Dominis, olim peracta. Nimirum *mense Decembri* magnâ libertate celebrabantur *Saturnalia*; Quâ Domini servis convivia exhibebant, iisdemq; , positis togis, & in earum loco, Synthesi adsumptâ, ministrabant, in memoriam aureæ, sub antiquissimo felicissimoq; Rege Saturno, ætatis, quâ omnium rerum æqualitas gravia ista servitia nesciebat.

Mensis autem *Januarius* sacer erat & *Anna-Peranna* Deæ, & ipsi *Jano*. Initiò sacrificatum ibant *Anna-Peranna*. Hujus Deæ festo die promiscua plebs per prata, ad ripam Tiberis, fusa, cum Coniuge quisq; suâ procubuit, & ut *annare-perannareq; commodè liceret*, Nestoris ac Sibyllæ annos simul quisq; exciperet, precati sunt. Quos ritûs Sulmonensis Poëta his notat versiculis:

Idibus est *Anna-Festum* geniale-*Peranna*,

Non procul à Ripis, advena Tibri, tuis.

Plebs venit: ac virides passim disjecta, per herbas

Potat: & accumbit cum Pare quisq; sua.

Et paulò post:

vino-

Scalig. de Emend.
Temp. L. 11. f. 175.
Flor. c. 11. Lib. 1.
Macrob. L. 1. c.
XIII.

Lib. III. Fastor.

vinoq; calent, Annosq; precantur,
Quot sumunt Cyathos, ad numerumq; bibunt.
Invenies illic, qui Nestoris ebibat annos,
Quæ fit per Calices facta Sibylla suos.

Etsi verò hic Honor Invocationis *Annæ-Perannæ* habitus non esset vilis & aspernabilis: Ei tamen cultus Jani præferebatur. *Janum* enim in omnibus sacrificiis & precationibus primum invocatum, eumq; cæteris Diis, adeoq; ipsi Jovi præponi consuevisse, in Antiquitatum Archivis reperimus. Nos, omissis Gentilium superstitionibus, & his anilium rerum deliramentis, majore quadam solemnitate colendos esse putamus hos Menses: *Decembrem* ob Sanctissima Christi-Domini & Salvatoris optimi Genethlia, ex instituto occidentalis Ecclesiæ laudabili. *Januarium* ob Calendas anni auspices, votorum nuncupandorum Strenarumq; gratiâ celebres; quin & ob sanctam & venerabilem *Lucem*, quâ *Infanti-Regi ultimus prostratus est Oriens*; Quam Festivitatem Ecclesiæ præscæ Dd. *Epiphaniarum* nomine insignire voluerunt. Denominationis rationes prolixè recenset Matthias Martinius, & Rabanus Maurus, Moguntinensis Ecclesiæ olim ArchiEpiscopus; ad quorum Scripta talium rerum cupidos dimittimus Lectores. Atq; horum Festorum sacra Epimetra, JESU favente, ad crastinum Diei, quanquam post Festum, uti pervulgatum habet adagium, cum nostris Discipulis celebraturi sumus.

Cic. L. I. de Natura Deorum.

Buch. Comment. ad Pruden. Hymnum de Christi Natali.

Mart. Lexicon Philologicum. Rabanus de Institut. Clericor. Lit. 1.2.6 Cap. XXXII,

Vos autem, VIRI, MAGNI, CLARI, DOCTI, PATRONI, FAUTORES, AMICI, breviori hoc Programmate invitamus, ut, si Vestro commodo fieri possit, Cras sub Hor. IIX matutinam operas nostras invitere, & Actum hunc Declamatorium honorifica & præfenti frequentia collustrare dignemini Nos. quamvis pro tam insigni favore & honore, quo Musas nostras maectatis, condignam referre gratiam nulli valeamus; annitemur tamen pro nostra virili,
ut

92
2/10 57
ut observantiae & Officiorum promptitudinem VOBIS reapse dem-
onstramus. P.P. FREIBERGÆ a. d. XII Calend. FEBRUAR,
ANNO à Nativitate Redemptoris clis lxx LIIX.

M. NICOLAUS GREFIUS, Freib.
Lycæi Patr. RECTOR.

ORDO DECLAMANTIUM & RECITANTIUM

HIC EST:

I. Exorditurus: JOHANNES ERNESTUS à KNOCHEN, Eques
Misnicus, præmissâ Oratiuncula intimatoriâ,
Auditorum benevolentiam captabit.

II. Disserturi: 1. BALTHASAR JORDAN, Camentio-Lusat.
in sermone ligato, de dulcissimi Salvatoris Nativitate.

2. SAMUEL KILMANNUS, Freibergensis Herm.
de Strenarum origine.

3. CHRISTOPHORUS Lehmann/Bischoffsverd.
Misnicus de Strena mystica, nomine JESU.

4. JOHAN. CHRISTOPHORUS Horn/Freiberg.
de Magis ad cunas Salvatoris festinantibus.

5. DANIEL GEISLERUS, Pretzschend. Misnicus,
de Donis Magorum mysticis, Latine.

6. MICHAEL Spieß/Freibergensis, de cantico
Angelorum doxologico, Germanicè.

III. Recitaturi: Hymnum Latinum Bernhardi de
Nomine JESU:

1. CASPAR Rothe/ } Freibergenses.

2. ANDREAS Richter/ }

3. SAMUEL Richter/Freiberg. Germanicum
Carmen de Amore JESU.

IV. Gratias acturus DEO & Auditorio:

JOHAN. HEINRICUS Großmann/
Galentio-Misnicus.

F I N I S.

in sermone soluto. in sermone ligato.

m. c.

1077

n. 101. 11.

(2019422)

De Redo

QVOD JESUS BENE VOR
ACTUM DECLAMA
IN LYCEO FREIBER
HABENDUM
INDICIT
RECTOR.

Stanno Beutheriano.

32

